Ն. 4897 — 1882 ՄԱՐՏ 26 ՇԱԲԱԹ — 23 ԻՆԴԻ ՍԻՆԻ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ Ս. ՊՈՒԼԻ 7 ՇԱԲԱԹ — Ն. 4897

ԳԻՆԸ ԹԵՐԹԻ

Իսթանպոլ իչին սէնէլիկ մէհիտ 10
Կիսէ սպ. » 5
Իչ » » 3

Թաշրաար իչին մէհիտիյէ 10
ալթը սպ. » 5
Բօսթա իւէրէթի պիզէ այիտ տիր-

ԻԼԱՆԼԱՐ

Գիրինճի տէֆթ իչին սաթը 3 ղ.
Իքինճի » » » 2 ղ.
Իւչիւնճիւ » » » 1 ղ.

30 ՓԱՐԱ

Անկախության Քաղաքար

ՄԻԱՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵԱՍ

Իլան սրրասընա գոնուրմատան իլանաթ ու իխթարատիրն սաթերը 5 ղ.
Մէքթուպչար Կ. Ս. Փանոսեան խանէ եաղբոր
Իսթանպոլտա, Գալաթատա Բէյնիլէնպիհ-պազարընտա Իքսի խանընտա Ն. 41։

ՏԱՐԵԿԱՆ ԹՎԱՅԻՆ 1882 ՄԱՐՏ 26 — ՀԻՋՐԻ ԹՎԱԿԱՆԻ 1298 ՇԱԲԱԹ 7 — 30 ՓԱՐԱ

ԻԽԹԱՐԱԹ

Էսրարը Բարիսին պիրլինճի վէ իքինճի ճիլտէրի խիթամ պուլմուշ օլուպ, իւչիւնճիւ ճիլտին 1 ինճի ճիւզի տախի պու կիւն նէշր օլունմուշ սաար։

Իզմիտէ կազմարար վէ քիթապճը Տէր Ազարեան Յակոբ էֆէնտի տիւքքեանընտա, կէրէք Տիւսթուր, կէրէք Էսրարը Փարիս, վէ կէրէք Թուճատան Գըզլար պուլունմագտա օլուղու կիպի, էկէր հաֆթա պէ հաֆթա պէտէլինի վիրմէք իւզրէ, Մանգու�մէ օգուտագլըղը արզու իտէն օլուր իսէ, մահէլլի մէզպուրա խապէր վիրիլիկինտէ, հէր կիւնքի նիւսխէյի կէօնտէրէճէկիմիզի խապէր վիրիրիզ։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Գահիրէ, 6 ապրիլ

Մէվլուդ վէ բէյմի մէնպալարտան ալընան խապէրլէր, Մըսրը հիւքիմէթի թարաֆընտան Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրրա մալիէ գօնթրոլու մէմուրլարընը հուզուրլարընա թէճավուզ ու թարրուզ վուղու պուլմուշ օլտուղունա տայիր Մօնինկ Բօսթ զազէթասընը վէրտիկի հավատիսի թէքսիպ իթմէքտէ տիրլէր։

Մըսրը հիւքիմէթի, Խըտիվի սապզդ իսմայիլ բաշա հազրէթլէրինն քէրիմէլերինտէն պիրինի, Մըսրըտա իդամէթ իլէմէք իչին վուղու պուլան թալէպնի բէտտ իլէտի։

Մատրիտ, 6 ապրիլ

Գարսըլօնտան մաատա Գաթալոնիանընը տիկեր թարաֆլարընտան խտարէյի էօրֆիյէ գալընըրմըշ տիր։

Բարիս, 6 ապրիլ

Բէյլիսի ճիւմհուր Մ. Կրէվի Զատիկ եօրթուլարընը, կիւվէյլսի Մ. Վիլսոնուն իգամէթ իթմէքտէ պուլունտուղու Շընոնօ գասրընտա կէչիրէճէք տիր։

Գահիրէտէն ալընան խուսուսի հավատիաթ, Իսմայիլ բաշանըն տէսիսէլերի սաեէսինտէ, Խըտիվի Մըսրը հազրէթլէրի իլէ, հէյեթի վիքէլա միեանէսին-տէ պիր տէրէճէյէ գատար իթիլաֆ հուսուլէ կէլմիշ օլտուղունու թէմին իտիեօրլար։

Պէրլին, 6 ապրիլ

Զատիկ եօրթուլարը միւնասիպէթիյլէ Բուսիատա եէհուտիլէրէ գարշը հագրէթլեր վուղու պուլմասընտան վէ խուսուսէթ իհրազ օլունմասընտան գօրգուլմագտա տըր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Եգօրտա վալիլիկի Եգօրտա գումանտանը ֆէրիգ Ապտի բաշա հազրէթլէրինէ,

Գաղատա վիլայէթինտէ քեային Խրատան գազասը գայիմագամլըղը, Տէլիմ գայիմագամը Բիշտի պէյէ,

Վիլայէթի մէզքուրէ տախիլինտէ քեային Տէլիմ գազասը գայիմագամլըղը Մէհէմմէտ պէյէ,

Սուրիա վիլայէթինտէ քեային Մըրգէպ գազասը գայիմագամլըղը Մուսթաֆա պէյէ,

Վիլայէթի մէզքուրէտէ քեային Սաֆէյթա գազասը գայիմագամլըղը սապզդ Մուսթաֆա էֆէնտիյէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

ՏԱԽԻԼԻՕԷ

Շէյխ-իլ-Իսլամ էֆէնտի հազրէթլէրի էվվէլքի կիւն Սիլէյմանիյէտէ ինչա օլունմագտա պուլունան մէքթէպի Նէվվապը մուայէնէ իլլէմիշ տիր։

Մէքթէպի սէնաեէնին թէրագըսընա մէտար օլմագ իւզրէ, Թիճարէթ նէզարէթի ալիյէսինին մուսատատ վէ թասվիպիյէ, մէքթէպի մէզքուր մէնֆատաթընա օլարագ պիր բիեանգօ եաբըլմաղա գարար վէրիլմիշ, վէ պիյիւք գըսմը մէքթէպ մատամուլաթընտան օլմագ իւզրէ պիր խայլի էշեա տախի ճէմ ու թէտարիգ գելընարագ, Պէյօղլունտա Թագսիմ Թարաֆընտա քիրալանմըշ օլան պիր մահէլլէ, պիյիւք բասգալեանընը իլք կիւնինէ թէսատիֆ իյէնէն էօնիւմիզաէքի բազար կիւնիւ մէզքուր բիեանգօնուն քէշիտսինէ մուպաշէրէթ օլունաճագ իմիշ։

Բաթէնթ ռուսումունուն տէրիսատատէթտէ մէվգըյը իճրաեա վազընը միզաքէրէ իթմէք իւզրէ, տիւնքի կիւն Եէհիր էմանէթի մուհասէպէճիսի Մէսուտ պէյ հազրէթլէրինին բիեասէթի թահրընտա, վէ պէյէթիյէ տայիրէէրի մուհասէպէճիլէրինտէն միրէքքէպ պիր պօմիսիօն թէշէքքիւլ իյէմիշ տիր։

Բարիստէ իճթիմա իսէն թէվհիտի մէսքիւքաթ (տէվլէթլէրին բարարարընը պիրլէշտիրիլմէսի) միխթէլիթ գօնֆէրանսը միզաքէրաթընը թատթիլ իյէմիշ տիր։

Էթ ֆիեաթընը պու կիւնլէրտէ բէք գիեատ ֆըրլամըշ օլուպ վէ գատապարընը պու խուսուստա հիչ պիր տախլի օլմաեըպ, միճէրրեա Տէրիսատատէթ պիր ազ վազքիտան պէրի ճէլէպլէրին սիրիս էնտիրմէմէլէրինին պունա սէպէպիյէթի վէրտիկինի Գուրիե տ'Օրիան զազէթասը եազարը սըրատա, Պանարբմա վէ Գարաեօվա թարաֆլարընտա պուլունան սիրիլէրին սէրիան Տէրիսատատէթ սէվգի իչին չէ հիր էմանէթի թարաֆընտան մէզքուր գազարար հիւքիւմէթլէրինէ էմր իթա օլունմասընը լիզումինի պէեան իյէեօր։

Սիպէրիատա վագը Սագալին ատասընա չըգարմագ իւզրէ պիր միգտար ասքէրի համիլ օլան պիր Ռուսիա պէյլիք վաբօրու տիւն ատպահ ատաթ Չատ պօղազը կէչմիշ տիր։

Զիրատթ զազէթասը Մուսուլ թարաֆլարընտա պու սէնէ ազ եազմուր եազմըշ օլուղունտան, զիրատթ մէմուրուն օլաճագ պիր տէրճէճէ պուլունմատըղընը խապէր վիրէրէք, իբի սէնէ մուգատէմ օրալարտա զրթլըգ տա զուհուր իյէմիշ օլտուղունտան, չիմտիտէն քէյֆիյէթին հիւքիւմէթի սէնիեէ թարաֆընտան նազարը տիգգաթ ու էհէմմիյէթէ ալընմասընը թավսիյէ իտիեօր։

Ամէրիգա զապթանը ասքէրիէսինտէն միրալայ Պուրտ, Պապը Ալինին թալէպի իւզէրինէ վէ Ամէրիգա սէֆարէթինին վասթասընը պու տէֆա տէրիսատատէթտէ մուվասէլէթ իյէմիշ տիր։

Միրալայը միմմիլէյհ, կէրէք գուվվէթ վէ կէրէք գուլլանըլմասընըն սուհուլէթիյլէ չիմտիեէ գատար էմմալի կէօրիւլմէմիշ պիր թօրբիլ իհտաա իյէմիշ օլուպ, մէզքիւր թօրբիլ Վիթհատ թօրբիլի կիպի տէնիզին ալթընտան գուլլանընլըր իսէ տէ, իսթէնիլտիկի կիպի գուլլանըլապիլմէքտէ, վէ իւզէրինէ աթըլաճագ օլան սէֆինէնին գուրթուլմասը զայրը միմքին ատատ օլունմագտա իմիշ։

Թօրբիլին պու բլանը, մապէյնի հիւմաեուն ճանիպի միլիւքեանէսինէ թադտիմ գելընտըգտա, մահզուզիյէթի Եահանէյի մուճիպ օլմուշ տուր։ Վագթըն ըիվաեէթինէ կէօրէ, իշպու թօրբիլ իսթիմալ օլունտուղու հալտէ, տէրիսատատէթ պօղազընտան հիչ պիր կէմի միրուր իտէպիլմէսի միմքին օլամաեաճագ իմիշ։

Էտիրնէ վալիսի Գաարի բաշա հազրէթլէրի սալը կիւնիւ ախշամ իւսթիւ Տէրիսատատէթէ կէլմիշլէր տիր. սէպէպի վիրուլարը հագգընտա ըիվաեէթ միխթէլիֆ տիր։

(Վ.Թ.Ը.)

Թէրճէմանը Հագգգաթ զազէթասընը պէեանընա կէօրէ բաշայի միշարիյէյհին Տէրիսատատէթէ մուվասէլէթինին սէպէպի Տէտէ աղաճ լիմանընը էմրի թանզիմի հագգընտա տրիբունէրը սէնդիքաճը սրուսատատէսինի իսթիհսալ իյէմէք խուսուսու իմիշ։

Տիւն կիճէ սաաթ 4 բատատէրինտէ Գալաթատա թրամվայ ճատատէսինտէ վագը մահուտ գազինոյարտան Գոնսէր Իւնիվերսէլ նամ չարկըը մէյդանէտէ, սէրբէօյուն պիրի ըէվոլվէր իլէ գըզընն պիրինէ թէհտիտիր իճրա իթմէքտէ օլտուղու հալտէ, խէֆիյէ մէմուրլարը թարաֆընտան թէվզբի օլունուպ, Վոյվոտաեա կէօնտէրիլմիշ տիր։

Գալաթատա միւսթէճիրէն սաքին օլտուղու մաղազաեը կազ, վէ պարութ, վէ տինամիթ վասթասըյլա պէրհավա իյէմէք նիյէթինտէ պուլունմուշ օլան Մ. Նիղօլաքի Կիլտանինին սիկուրթա գումբանեասըյլա ուեուշմուշ օլուպ, պու եօլ իլէ ճէզայի սէզասընտան եագայը գուրթարմագ ազմինտէ պուլունմագտա օլտուղունու Օսմանլըճաղզէթալարտան նազլէն եազմըշ իտիք, Թէրճէմանը Հագգգաթտըն պէեանընա կէօրէ, միմմիլէյհին սէպէպլի թախլիկէ օլունմուշ օլուպ, էվվէլքի կիպի ախշքեանընտա իշի իլէ օղրաշմագտա տըր։

Վագթի զազէթասը իսէ, Պէյօղլու պիտաեէթի մահքէմէսի ճէզատատիրէսի միստահիր ումումիսի Միխալաքի էֆէնտի թարաֆընտան թանզիմ օլունան իթհամնամէտէ, մէրգում Կիլտանինին միւէպպէտէն քիրէկէ, վէ ուշաղընը տախի իտատմընա հիւքմ օլունմասը թալէպ օլունմուշ, վէ մէսէլէ մէնսուպ պուլունտուղու մահքէմէյէ հէվալէ օլունմուշ իտատկինի պէեան իյէեօր։

Կէլիպօլուտան Ուզուն քէօրիւեէ զատատը, սէքիզ սաաթլըգ պիր տրապտա եօլունունուն ինչասը խուսուսու, Էտիրնէ վալիսի Գաարի բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան թատավվուր օլունարագ, պունուն իչին եէրլի պիր գումբանեանընը թէշքիլինէ չալըշմագտա օլտուղու կիպի, վալիի միշարիյէյհ հազրէթլէրի, Տէտէ աղաճընտա պուլունտուղլարը էոնատէ, դատապալի մէզպուրէ իմանընը մունթազամէն ինչասը իչին նէ միգտար մատարիֆ իդարիզա իտէճէկինի օրատաքի շրմէնտրֆէր միւհէնտիսլէրինտէն խոթիֆսար իյէտիքլերինտէ, պունուն 5 միլիօն ֆրանգ իլէ բէք միւքէմմէլ սուրէթտէ պաշա չըգարապիլէճէկի, իճրա օլունան քէշֆ իւզէրինէ, միմմիլէյհիմ միւհէնտիսլէր թարաֆընտան պէեան օլտուղունտան, Գաարի բաշա հազրէթլէրի, Տէտէ աղաճ գատապասընը էհէմմիյէթինէ մէպնի, Տիմիթօգա միւթասարրըֆլըղընը օրաեա նազլի խուսուսունտա լազըմ կէլէն իրատէի սէնիյէեի իսթիհսալ իյէմիշ, վէ հիւքիւմէթ գօնաղը իլէ տէվայիրի սայիրէնին ինչասը իչին չըմէնտրֆէր գումբանեասընտան միւնասիպ պիր մահէլին, հիւքիւմէթի սէնիյէեէ թէրքի թալէպ օլունուպ, մէզքուր գումբանեա տա, Բարիստէ պուլունան իսարէ մէճլիսինէ իֆատէյի հալ իյէեէրէք, թասալիմաթա պէքլէմէք իւզրէ պուլունմուշ տուր։

Բաբէլճիլէրին Իսթանպոլ ճիհէթինտէ, Ֆինանճէրլի եօղուշունուն ալի թարաֆընտա վագը Գազանճըլարտա աչըգատան աչըգտ օեուն օյնամագտա օլտուղլարը եազըլմըշ իսի. պունլարտան պիրինին տիւն սապահ երինէ, օրթաեա սէրմիշ օլտուղու պիր պէզ իւզէրինտէ, էլինտէ պուլունան պիր տէսթէ օեուն քեաղըտը իլէ ֆաբէֆնիկէրինի իճրա իթմէքտէ օլտուղու, վէ եանընտա պուլունան թավճըլարընտա տախի մէճիտիյէլէր ալըպ վէրերէք իշի գըզըշարընտըգլարը մանէթթէսսուֆ կէօրիւլմիշ տիր։

Գալաթատա միւսթէճիրէն սաքին օլտուղու մաղազաեը կազ, վէ պարութ, վէ տինամիթ վասթասըյլա պէրհավա իյէմէք նիյէթինտէ պուլունմուշ օլան Մ. Նիղօլաքի Կիլտանինին սիկուրթա գումբանեասըյլա ուեուշմուշ օլուպ, պու եօլ իլէ ճէզայի սէզասընտան եագայը գուրթարմագ ազմինտէ պուլունմագտա օլտուղունու Օսմանլըճաղզէթալարտան նազլէն եազմըշ իտիք, Թէրճէմանը Հագգգաթտըն պէեանընա կէօրէ, միմմիլէյհին սէպէպլի թախլիկէ օլունմուշ օլուպ, էվվէլքի կիպի ախշքեանընտա իշի իլէ օղրաշմագտա տըր։

Վագթի զազէթասը իսէ, Պէյօղլու պիտաեէթի մահքէմէսի ճէզատատիրէսի միստահիր ումումիսի Միխալաքի էֆէնտի թարաֆընտան թանզիմ օլունան իթհամնամէտէ, մէրգում Կիլտանինին միւէպպէտէն քիրէկէ, վէ ուշաղընը տախի իտատմընա հիւքմ օլունմասը թալէպ օլունմուշ, վէ մէսէլէ մէնսուպ պուլունտուղու մահքէմէյէ հէվալէ օլունմուշ իտատկինի պէեան իյէեօր։

Կէլիպօլուտան Ուզուն քէօրիւեէ զատատը, սէքիզ սաաթլըգ պիր տրապտա եօլունունուն ինչասը խուսուսու, Էտիրնէ վալիսի Գաարի բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան թատավվուր օլունարագ, պունուն իչին եէրլի պիր գումբանեանընը թէշքիլինէ չալըշմագտա օլտուղու կիպի, վալիի միշարիյէյհ հազրէթլէրի, Տէտէ աղաճընտա պուլունտուղլարը էոնատէ, դատապալի մէզպուրէ իմանընը մունթազամէն ինչասը իչին նէ միգտար մատարիֆ իդարիզա իտէճէկինի օրատաքի շրմէնտրֆէր միւհէնտիսլէրինտէ, պունուն 5 միլիօն ֆրանգ իլէ բէք միւքէմմէլ սուրէթտէ պաշա չըգարապիլէճէկի, իճրա օլունան քէշֆ իւզէրինէ, միմմիլէյհիմ միւհէնտիսլէր թարաֆընտան պէեան օլտուղունտան, Գաարի բաշա հազրէթլէրի, Տէտէ աղաճ գատապասընը էհէմմիյէթինէ մէպնի, Տիմիթօգա միւթասարրըֆլըղընը օրաեա նազլի խուսուսունտա լազըմ կէլէն իրատէի սէնիյէեի իսթիհսալ իյէմիշ, վէ հիւքիւմէթ գօնաղը իլէ տէվայիրի սայիրէնին ինչասը իչին չըմէնտրֆէր գումբանեասընտան միւնասիպ պիր մահէլին, հիւքիւմէթի սէնիյէեէ թէրքի թալէպ օլունուպ, մէզքուր գումբանեա տա, Բարիստէ պուլունան իսարէ մէճլիսինէ իֆատէյի հալ իյէեէրէք, թասալիմաթա պէքլէմէք իւզրէ պուլունմուշ տուր։

Բաբէլճիլէրին Իսթանպոլ ճիհէթինտէ, Ֆինանճէրլի եօղուշունուն ալի թարաֆընտա վագը Գազանճըլարտա աչըգատան աչըգտ օեուն օյնամագտա օլտուղլարը եազըլմըշ իսի. պունլարտան պիրինին տիւն սապահ երինէ, օրթաեա սէրմիշ օլտուղու պիր պէզ իւզէրինտէ, էլինտէ պուլունան պիր տէսթէ օեուն քեաղըտը իլէ ֆաբէֆնիկէրինի իճրա իթմէքտէ օլտուղու, վէ եանընտա պուլունան թավճըլարընտա տախի մէճիտիյէլէր ալըպ վէրերէք իշի գըզըշարընտըգլարը մանէթթէսսուֆ կէօրիւլմիշ տիր։

ԻԼԱՆ

Տիւնքի կիւն Լէյբֆիկտէն ալընան պիր թէլէկրաֆնամէտէն անլաշըլտըգընա կէօրէ, ալաֆրանկա ապրիլ սեբընը 3 իւնտէ վէ 4 իւնտէ քէշիտէ օլունան Սագսոնեա լօթարիասընը 4 իւնճիւ բիեանգօսունատա, Մ. Ծանէթօնուն վասբթասըյլա սաթրլան պիլէթլէրատէն աթիտէքի Նիւմէրօլարա իգրամիյէ իսապէթ իթմիշ տիր։

Ն. 81,374 3000 մարգ գազանմըշ տըր։ Նօ. 11,492. 260 մարգ, Նօ. 47,212 300 մարգ. 75,731, 81,385, 83 553, 83,558, 99,078, 99 072 Նիւմէրօլու պիլէթլէրին հէր պիրիսինէ 260 ար մարգ, վէ Նօ. 96,491 տախի 300 մարգ։

Ինչպու պիլէթլէր եէօլէրինտէ պուլունան զէվաթ, անինտէ գազանմըշ օլտուղլարը իգրամիյէլէրի ալմագ իւզրէ, Գալաթատա Գոմիսիօն խանընտա Նօ. 18 Մ. Ժ. Տ. Ծանէթթօնուն մաղազասընտա տավէթ օլունուրլար։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Պէշիքթաշտա վուղու պուլան պիր ճէնազէ վագտասը հագգընտա զազէթալարտա խայլիճ չէյլէր եա-

զըլմըշ օլուպ, վէ բուսմա հրուֆ վէ լիսանը թիւրքի իւզրէ օլան Անաթօլիտէ իսէ շատ աթիտէքի չայեանը տիգգաթ թահզըգաթ տէրճ իտիլմիշ օլտուղունատան, կէրէք անը, վէ կէրէք Արժ. Յարախօրեան Տէր Թադէոս հայր թարաֆընտան օլ պապտէ գալէմմ ալընմըշ պուլունան պիր պէնտի, այնէն նազլ ու տէրճ իթմէքլիկի էհէմմիյէթտէն ատտ իտէրիզ։

«ՊԷՇԻԿԹԱՇ ԷՐՄԷՆԻ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍՈՒ ԹԷԳՐԱՍԸ

«Միւթէվէֆա Տօղթօր Խրիսթաքիս Էնօթիատի բաշանընը ճէնազէ ալայընա Պէշիքթաշ Էրմէնի եպիսկոպոսու Ֆազիլէթլու Խորէն ՆարՊէյ էֆէնտինին տախի տավէթ օլունտուղունու, վէ Բաթրիգխանէմիզ թարաֆընտան կէօնտէրիլէն վէքիլին իթիրազ իտուպ, Խորէն էֆէնտինին Էլպիսէյի բէամիեէսի իլէ հազրը պուլունմասընա բույի բիզա կէօսթէրմէտիկինտէն, էֆէնտիի միշարիյէյհին կիւճէնէրէք, վէ պու մուամէլէ էօթէտէն պէրու Բում բուհպանլարընընը ֆանաթիսմի տիր (միւթասասիպլիկի տիր) տէեէրէք, հիտատէթլէ օնտան գալգըպ կիթտիկինի Էրմէնի զազէթալարընտան նազլէն տէրճ իյէմիշ իտիքհալ պու քի, վուգուի հալին եա-

[illegible]

շէօյէ քի.

«Էրմէնի զազէթալարընընն նազլինճէ, կէօրա «շատ ճէնազէ ալայը միմքին մէրթէպէ շէրէֆլիճէ օլմագ իչին, մէրհում Էնօթիատի բաշանընը ագրապալարը վէ Պէշիքթաշ Բում քիլիսէսի էֆօրօսլարը, Տօքթ. Սթամբուլքի էֆէնտի վասրթասը իլէ Ֆազիլէթլու Խորէն էֆէնտի հազրէթլէրինի տախի մայեէթի իլէ պիլէ, էն բարլագ մէլպուսաթը բուհանիեէլէրի իլէ հազրը պուլունմագ, վէ իճրայի բէսմիսէն հիսսէմէնտ օլմագ շարթը իլէ տավէթ իթմիշլէրտէ, սօնրա օ եօլտա իթիրազ վէ մուամէլէ վուգու պուլունճա, Խորէն էֆէնտի «Պու մուամէլէ ախիր Իսթանպոլ Բում Կղերիկոսլարընընն ֆանաթիզմի տիր» տէեէրէք օնտան մայեէթի իլէ գալգըպ կիթմիշ, վէ կէօրա օ սատի Խորէն էֆէնտի օրատտա հազրը պուլունան Բում միւթէպէրանը իլէ գօնուշմագտա օլուպ Բում վէ Էրմէնի միլլէթլէրինին իթթիֆագ վէ մուհապէթ իթմէսինտէն հուսուլէ կէլէճէք մուհասէնաթտան պահս խաեեօր իմիշ, վէ պիր տէ մէյեթին կիզլիճէ սօգագա չըգարըլըրը, վէ լազըմ կէլէն տուալարընն սօգագտա պաչլատըղը իշիտիրմիշ օլուեօր»։

«Ծագաթ պիզիմ ալարընընմըզ մալիումաթա, վէ Բաթրիգխանէմիզին ալէթի օլան Էքլիսիասթիքի Ալիթիանընն եազընընա, վէ Ավկի զազէթասընտա պիր Օրթաօսք Կղերիկոս իմզասը իլէ միւնաէրիճ մուֆտասալ պիր ֆըզրատեա կէօրէ, վուգուի հալ պէօյէ օլմաեըպ, տիկէր սուրէթտէ զուհուր իթմիշ, չէօյէ քի

«Էնօթիատի բաշանընն ճէնազէ ալայընա մէէմուլին խարիճինտէ, միւլէլի միխթէլիֆէտէն քէք չօգ խալգ թօրլանըպ, ագրապալարընընն օտատաթ պէօյէ չէյլէրի տիւշիւնմէկէ վագթլարը օլմատըղընտան, ֆամիլեանընն պակը տօսթլարը Էրմէնի Եպիսկոպոսու Խորէն էֆէնտի տախի

ալայտա հաղբը պուլունա խոշ օ-
լուր իսի, տէեէրէք, Տօքթ. Սթավ-
րաքի էֆէնտիեի կէօնտէրմիշ օլու-
եօրլար. օ իսէ Խորէն էֆէնտիեի տէ-
յիլ իճրաի այինատէ, իլլա ատէթա
ալայտա հաղբը պուլունմասը իչին
տավէթ իթմիշ պուլունուեօր, վէ
Խորէն էֆէնտի հաղրէթլերի տէ մէմ-
նունէն գապուլ իտէրէք, եօյլէ իսէ
էն բարլաղ մէլպուսաթը բուհանի-
եէմիզէ կէլէլիմ տէմիշլեր, վէ կէլ-
միշլեր, վէ հագգընա կէրէյի կիպի
իհթիրամաթը ֆայիգա իճրա օլուն-
մուշ, ֆագաթ ճէնագէ ալայընա
նէ սրֆաթտա հաղբը պուլունաճաղը
պապընա թարաֆէյնատէն եան-
լըշլըգ օլմաղլա, օ էսէֆէնկիզ հալ
վուգու պուրմուշ, վէ Խորէն էֆէն-
տի քէյֆիեէթի նեզաքէթլէ պաս-
թըրապիլիրի-քէն, չիրաղէտէն չըգմա
տէրէճէտէ չաշալանաբրբպ, էրմէնի
ղաղէթալարընը ֆըգրալարլա տօլ-
տուրմուշ, վէ միլլէթ էյնին մուհապ-
պէթինի սօսթմա տէրէճէսինէ կէ-
թիրմիշ, քի ճայիզ տէյիլ իսի (*)։

Զիւնքի իպթիտաի էմիրատէ Խորէն
էֆէնտի եալընըզ ճէնագէ ալայըն-
տա սուրէթի դայրի ըէսմիեէտէ հա-
ղբը պուլունմագ (վէ տէյիլ իճրայի
այինատէն հիսսէմէնտ օլմագ) իչիւն
ճէնագէնին ահըպպասը թարաֆըն-
տան տավէթ օլունմուշ։

Սանիէն, Օրթոտոքսիա ադայի-
տինճէ վէ Բէսուլարըն օթուղ իւ-
չիւնճի Գանունու ահքեամընճա
«էնօրիա» աշբրը պիր Եպիսկոպոս
եա Բրէսվիթէրօս եա Տիագոնոս,եէ-
տինատէ թավսիյէնամէսի օլմատըգճա,
տիկէր պիր Քիլիսէնին ըէյիսի բու-
հանիսի թարաֆընտան գապուլ օլու-
նամագ, վէլէվ պէօյլէ պիր թավսի-
եէնամէսի օլսա պիլի, էվվէլա իթի-
գատաթը միւսթագիմէտէն օլուպ օլ-
մատըգը, տիգգաթը թէֆթիշ օլուն-
մալը, տօղրու իսէ գապուլ, տէյիլ
իսէ, բէտտա օլունմալը սրը»։

«Ճիմտի պիր քիլիսէտէն օլան բու-
հանիսէն բուխսաթսըզ օլուուգ
լըրը հալտէ, գապուլ օլունմաղլար
իսէ, էճնէպի քիլիսէտէն օլանլար
թապիէն գապուլ օլունմաեաճագ
սրը։

(*) Պիզ զանն իտէրիզքի, մէզքիւր վա-
զաաեը Դեր. Խորէն Սրբազան գապարթ-
մաեբպ, զաղէթալար գապարթմըշլար
սրը։

«Մալիսէն, Բէսուլարըն օնունճու
Գանունու պուեուրուր քի, «Ա.յինճէ
միւլագաթը ճայիզ օլմաեան (եանի
ըէյիս թարաֆընտան թավսիեէսիզ
պուլունան) պիր բուհպան իլէ, տէ-
յիլ բէսմի մահէլլէ. իլլա պիր խա-
նէ տէրունինատէ տաթի միւլագաթ
իտէր իսէ, աֆօրսանմասը լազըմ
կէլիր»։

«Ճիմտի պու Գանունա գարշը Խո-
րէն էֆէնտիյի սուրէթի ըէսմիեէտէ
գապուլ իտէմէեէճէքլէրի տէր-
քեար իսի, չիւնքի, Քիլիսէմիզին
ըէյիսի պուլունան Բաթրիգխանէ
թարաֆընտան իլգինսիզ կէլմիշ օլ-
տու։

«Բապիէն, Բէսուլարըն օթուղ
տէօրտիւնճիւ պէնտի պուեուրուր
քի, «Հէր միլլէթին եպիսկոպոսու,
էվվէլա, միլլէթէյն արասընտաքի
ըէյիսի բուհանիեի թանրեբպ, անը
պաշ պէլլէմէլի, վէ անըն ըէյի խա-
րիճինատէ, հիչ պիր շէյ եարմամալը
սրը»։

«Էնօթիատիս բաշանքն ճէնագէ ա-
լայընա Մէղաս Բրօթօսին.քէլլօս-
տան պաշդա սայիր պիսիլ.ք Մէթ-
ըօբօլիթլէր տէ մէվճուտ իսի, եանի
Ա.յիօս Նիգօմիտիաս, Ա.յիօս Նէօ
Քէսարիաս, վէ Ա.յիօս Սքիթուբօ-
լէօս։

«Ֆագաթ Ա.յիօս Նիգօմիտիաս ըէ-
յիսի բուհանի օլտուղունտան, գու-
սուրլարը թամ թագընմասեբպ, եա-
լընըզ Օմֆօրիօն թագընարագ թա-
գիպպ իթմիշլէր իսի, պէօյլէճէ Խո-
րէն էֆէնտի տաթի իթմիշ օլսա իսի,
պէլքի բուխսաթը եօգ իքէն տէ,
միւսաֆիրլիկինէ հիւրմէթէն միւսա-
տատ օլունապիլիր իսի։

«Խորէն էֆէնտինին սայիր Միթրօ-
բօլիթլէր միսիլու հարէքէթ իթմէսի
լազըմ կէլիր իսի, մատամ քի օլ-
մամբշ, տէրէճէսիզ եէքիկէրինէ
եագընշամբշ միլլէթէյն քիլիսէլէրի
արասընա նիֆաղ պրագմասը ճա-
յիզ տէյիլ իսի։

«Մէրհում էնօթիատիս բաշա մի-
լէրը սրբոթէրֆէսին հրտսելու թէ-
վէճճիւհիւնիւ ճէլպ իթմիշ պիր զա-
թը ալիճինապ իսի. էկէրչի ճէնա-
զէ ալայընա տավէթ իթմիշ օլսա-
լար իսի, խանամ պաշը տա, Բրօ-
թէսթան Միսիօնէրի տէ, վէ Գա-
թէօթան Միսիօնէրի տէ, վէ Պէ-
շիկթաշ իմամը տա կէլէպիլիրլէր
իսի. վէ էկէր պունլարրն հէր պիրի
տէ իճրաի այինատէն հիսսէմէնտ օլ-
մալարը լազըմ կէլսէ իսի, Պապի
դուլէսի ֆէղրասը կիպի պիր շէյ
օլուր իսի։

«Հասբլը քէլամ, հէր անին պիր
հուտուտու վար տըր, վէ Բում քի-
լիսէսի իլէ Երմէնի քիլիսէսի արա-
սընտա պուլունան հուտուտ պօղու-
լուպ պէլուրսուզ օլմա վէ դարբշմա
տէրէճէճէեէ վարմըշ, վէ գարբշբպ
պիրլէշմէսինի ճիւմլէմիզ տէ խալի-
սանէ արզու իտէրիզ, ֆագաթ,իքի-
տէ պիրտէ, պէօյլէ անճէ ֆարգ-
լարը օլմաեան իքի գարբնտաշ քի-
լիսէ արասընտա միւնազաա զու-
հուր իթմէքտէն իսէ, թարաֆէյ-
նին բուհպանլարը ըէսմէն թօրլա-
նարագ, Գատբ–ըէօյիւնատէ վուգու
պուլան տէօրտիւնճիւ ումմումի Սի-
նօտօտան պէրուսինի միւպահասա
վէ թէագրդ էյլէտիքտէն սոնրա,
արատա պուլունան զայիֆ տիվարը
տէվիրիպ բուհանի պաղլարը պիր-
լէշարբէլէր ֆէնա օլմազ իսի։»

«Անոթլէ»
Ն. 3.004

ՀԱՑՔ ԵՒ ԳՈՅՆՔ

. . . Խմբագիր,

Անցեալ 1881 սեպտ. 12 և 4742 թիւ Մանզումէիդ միջոցաւ խոստացած էինք Ձոյն կղերին կողմանէ ընդ միշտ տեղի ունեցած հակաքրիստոնէական ընթացից նկատմամբ գրելու, այս անգամ թէև ուշ, այլև այլ նկատմանց կամ թիւրըմբռնանց և կասկածանաց տեղիք չ'տալու համար չէ՝. . այլ վերջին անգամ կէս պաշտօնական կերպարանք ունեցող նախատանաց վրայ խօր ցաւ զգալով (որ տեղի ունեցաւ Պէշիկթաշի Ձոյն ՆՆՁեցելոյ մը յուզարկաւորութեան առթիւ) կը փութամք դարձեալ գրիչ ձեռք առնուլ, չէ թէ այն անոտի յուսով որ՝ Ձուանց բարձրագոյն հոգևոր իշխանութիւնք պիտի փութայ այդ ցաւալի գայթակղութեան հեղինաղ պատճառ և ներողութիւն խնդրել Հայ եկեղեցւոյն ընդդէմ եղած այն ծանրածանր նախատանաց. ո՛չ ո՛չ. այլ պարզապէս մի սուրբ պարտաւորութիւն կատարած ըլլալու և ապագայի առաջալ պատասխանատու չ'մնալու համար միայն։ Զի ծանր է տեսնալ Քրիստոսի եկեղեցւոյն անարգուին և անտարբեր մնալ։ Ի՞նչ նշանակութիւն ունեցաւ և քանի՞ արժեց Ձուանց Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր այն «տակաւ առ տակաւ բեղմնաւորին ընդ մէջ երկուց ազգաց ծաղելիք օգուտներն» խօսքն . . . Ի՞նչ նշանակութիւն և ի՞նչ ազդեցութիւն ունեցաւ Տարբճայի Հայ նընջեցելոյ մը Հայ քահանայէ միջրտեալ և հաղորդեալ ըլլալովն հանդերձ Ձոյն քահանային յունական արարողութեամբ վերցնելու և թաղելու հրամանն. մինչդեռ անդին յ'Իսկիւտար և 'ի Զմիւռնի վերամկրտութիւնք և կրկնամուսնութիւնք իրենց նողկալի հերոսներովն յայտ յանդիման և 'ի մեծ նախատինս Քրիստոսի և նորա Ս. եկեղեցւոյն կ'կատարուին և բնաւ ուշադրութեան չ'առնուիր, նմանապէս ի՞նչ կ'նշանակէ Հայ ՆՆՁեցելոյն վրայ Ձոյն եկեղեցականին զգեստաւորեալ և եկեղեցական զարթիւք Ս. Աւետարան ընթեռնուլ և «Հոգւոց» պաշտօն կատարելն . . . Այլն Այլն, երբ պարզապէս եկեղեցական զգեստաւք զգեստաւորեալ Հայ եկեղեցականք՝ 'ի խնդրոյ և 'ի թախանձանաց Ձոյն սգակիր գերդաստանի, իբր պաշտօնեայ եկեղեցւոյն Քրիստոսի, Ձոյն եկեղեցականաց հետ մէկտեղ յուղարկաւորող չեն ընդունուիր . . . Հակասութիւն մ'է այս. վասն զի անկարելի է միևնոյն եկեղեցին քանի մը ամիս յառաջ ուղղափառ ճանչնալ և ընդունիլ. և վերջը իբր չարափառ նկատել. որով և նախատել միևնոյն եկեղեցին, անպատուելով բարձաստիճան Արքեպիսկոպոս մը. հարկաւ սա երկու պարագայից միոյն մէջ չարաչար յանցանք գ ըծեց յունական կղերն, սակայն թող բարեհաճի հրապարակաւ յայտնել թէ՝ կամ Հայոց եկեղեցին ուղղափառ է կա՛մ ոչ. Եթէ՝ Հայոց եկեղեցին ուղղափառ չ'ըլլայով՝ նոյն եկեղեցւոյ պաշտօնէից անպատեհ է ուղղափառ ՆՆՁեցելոյ մը յուզարկաւորութեան ներկայ լինիլ եկեղեցական զգեստաւք պատասխանեն մեզ, յայնժամ պէտք է առանց իսկ վայրկեան կորուստ նելու հրապարակաւ նզովել և բանադրել զմեծն Բարսեղ Կեսարացի, զԳրիգոր Նիւսացի, զսուրբն Ցովհան Ոսկեբերան, զԳրիգոր Աստուածաբան, և այլք երրորդ և չորրորդ դարու յունական ազգի սրբազան հայրերէն սկսեալ մինչև երկոտասաներրորդ դարու Միխայէլ ընդհանրական պատրիարքն Ձուանց։ Որոց դաւանութեան համաձայն դաւանած է և կ'դաւանի Հայկական Ս. եկեղեցին հաւատոյ վերաբերեալ էական և կարևորագոյն կէտերն(1)։ Իսկ եթէ՝ կարող չեն այդպէս պատասխանել և կ'հաւատան Հայոց եկեղեցւոյն սրբութեանը, ուղղափառութեանը, միութեանը և առաքելականութեանը, և Հայոց եկեղեցւոյն անարատութիւնն ճանչցող և յարգող շատ մը Ս. հայրեր կ'ուզեն յեկեղեցիս իրենց. ի՞նչ ընել պարտի ղնոյն Ս. եկեղեցին հայհոյող՝ վերամկրտութեան և կրկնամուսնութեանաւիթ. ներու մէջ. եկեղեցականներն Կոստանդիանոս Ս. ընդհանրական Ս. Պատրիարք Ձուանց չարաչար դատապարտած է կրկնամկրտութիւնն, դաւանելով Հայոց ուղղափառութիւնք և ապացուցանելով հակաքրիստոնէական լինիլն։ Անցան և «անդառնալի կերպիւ անցան այն «ժամանակներն՝ կ'գրէին «Անագ«լիդօս Ադիր» հանդիսի պատուե«լի խմբագիրք երբէմն. յորում կը «տիրէր ազնուութիւնն և արհամա«բելի մոլեռանդութիւնն, որք պատ«ճառ եղած էին այս երկու ԴԱՍԱ«կիՑ և ԿՐՕՆԱԿԻՑ Ազգաց մէջ «պաղութիւն և հակակրութիւն սեր«մանելու. նկատելով զմիմեանս ա«մենազգուելի հերետիկոս». և Հա«յաստանեայցս եկեղեցւոյ դաւա«նութիւնք աչքէ անցունելով կ'շա«րունակեն, «Հայաստանեայց եկե«ղեցւոյ այսպիսի յստակ և պեր«ճախօս հաւատոյ խոստովանութիւ«նք մեր աչաց առջև ունենալ վեր«ջը իրաւունք կրնա՞նք ունենալ «զՀայ եղբարս մեր նկատել իբր «Ի«ՐՆ-ԵՒ» կամ Աստուածալուրջ դա«ւանող, մի՛ եղիցի»։ Եւ շարունա«կելով կ'յաւելուն առանցմէ «տար«բեր այլ ի՞նչ բան կ'դաւանի ուղ«ղափառ եկեղեցին»։ Տես. Մասիս

(1) Արդէն այս մասին քիչ շատ խօսած և ապացուցած լինելով ազատաբոյր Մանզումէիդ 4686 թիւերովն, աւելորդ կըրկնաբանութիւն կ'համարիմք վերստին պատմութեան էջերն քրքրելով փաստաբանել զուղղափառութենէ Հայաստանեայցս Ս. Եկեղեցւոյ։

---

(198)

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸՉԼԱՐ

Վէ պիր գաչ թանէ տախի դարեօլա պուլունմագտա իսի։

Նիհայէթ մէղքիւր օտանքն թագըմը տախի, օլ դատար սատէ պիր հալտէ իսի.քի, Փարիսէ թահսիլի իլմ իթմէքլիկէ կէվրիշ օլան վէ օրթա պիր ֆամիլեատան պուլունան պիր չըրաղըն պիլէ դանատթ կէթիրմէեէճէկի աշիքեար իսի։

Հալ պու.քի մէրգում տօգթօր, մէղքիւր հալտէն բէ.ք մէճմուն պուլունմագտա իսի։

Ճունու տախի ունութմամալըեբզ իշարա քի, մէրգում հէր վագթ օրատա գալմաեբպ, իլլա եալընըզ կիճ գալբպ տա Սէնթ – Ուէնէ կիտէմէտիկի կիւնլէր գալմագտա իսի։

Մէղքիւր վուգունի պիլտիրտիկիվիզ վագտալարըն ֆէրատաբ կիւնիւ էօյլէտէն ուսնրա սատթ տէօրթ բատատէլէրինատէ, տօգթօր Ժօսլէն քէնտի եաթագ օտասընտա սեագտա տուրարագ, պիր սատթա, վէ պիր տէ քէնտի գարեոպասընտա եաթմագտա օլան Պլանշթոնուն եիւզունէ պագմագտա իսի։

Պիր կիւն էվվէլինատէն պէրու մէրգում Պլանշթոն իւզերինատէ հիչ պիր ուեանմագլըգ հարէ.քէթի կէօրիւմիշ տէյիլ իսի։

Մէրգում պիր օտուն բարչասը կիպի, էլլէրի կէօ.քսիւնատէ օլտուղու հալտէ ուբ ուզուն եաթմագտա իսի։

Մէրգումուն լէհճէսի մօս մօր օլուպ, տօտագլարը տա պէմ պէեաղ իսի, վէ պուրուն տէլիքլէրի չէքիլմիշ, վէ կէօզլէրի տէ գարալը օլտուղունտան, եէնիտէն ուեանբպ սաղալճաղընա սայիր պիր իւմիտ պուլունմագտա տէյիլ իսի։

Շէօյլէ քի, մէրգումուն վիճուտինին գօգմաեա պաշլամմասընտան պաշդա սայիր հէր պիր ալեատինին գօգմաեա պաշլամմասընտան պաշդա սայիր հէր պիր ալեատէթ, էօյմիշ օլմամասընա տէլալէթ իլլէմէքտէ տէյիլ իսի։

Տօգթօր Ժօսլէնին գալպինատէ պիր էնտիշէ վէ պիր վեսվեսէ հիւքմ իթմէքտէ օլուպ, վէ գաշլարընը ինտիրմիշ օլմասընտան տախի, մէղքիւր իզթիրապը տէրունի անլաշըլմագտա իսի։

Մէրգում տօգթօրուն, Պլանշթոնուն ուեանբպ սաղալմասընա տայիր հիսապ իլլէմիշ օլտուղու վաղբթ, պիր չէյրէ.ք գատար կէչմիշ օլուպ, վէ իւմիտվար պուլունտուղու հիչ պիր ուեանմագլըգ էմարէսինի կէօրմէ.քտէ օլմատըգընտան, պէլքի քէնտի հիսապընա եանըլըգ ալատմըշ տըր տէյի չիւբհէ վէ մերագ իլլէմէ.քտէ իսի։

Իհթիմալ տըր քի, մէրգում գաթէն բէ.ք զայիֆ օլուպ, վէ խասթալըգը տախի բէ.ք ապըր պիր չէյ օլտուղունտան, վէրմիշ օլտուղու ույուշտուրուճու զէհիրին զարալնա տաեանամամբշ տըր, տիմէ.քտէ իսի մէրգում քէնտու քէնտույէ։

Աճապա վէրտիկի հապլար, մէրգումուն ուեուշլուպ գալմագլըգընը մուճիպ օլաճագ եէրտէ, մէվթիլնի՞ մի մուճիպ օլմուշ տուր, տէյի տիւշինմէ.քտէ իսի։

Արատան պիր չէյրէ.ք տահա կէչտի։

Տօգթօր Ժօսլէն, էլլէրի տիթրէմէ.քտէ օլտուղու հալտէ, Պլանշթոնուն եօրզանընը գալտրրտը, կէօ.քսիւնատէն կէօմլէկինի աչտը, վէ գուլաղընը քէմիլրէրի տիքիլի տիքիլի գալմըշ օլան սինէսինէ, եիւրէկի իւզէրինէ գօյտու, վէ իքի իւչ սանկիյէ գատար տիյինէտտի։

Վէ պիր տէ եիւզէրի կիւլէրէ.ք պաշընը եօգտրը գալտրրտը։

Զիւնքի մէրգումուն սինէսինին վուրմագտա օլմասընը իչիթմիշ իսի։

Արատան պէշ տագբգա գատար կէչտի.քտէ, Պլանշթոն իւզերինատէ պաղը հարէ.քէթ ալէամէթլերի կէօրիւմէկէ պաշլատը։

Մէրգում նէֆէս ալմատա պաշլատը. կէօ.քսիւնատէ պուլունան էլէրի պիր պիրինատէն այրըլաբլար, կէօզ գարագլարը օյնամատա պաշլատըլար . . .

Տօգթօր պու ալէամէթլերի կէօրտիւ.քտէ, գարեօլանքն բէրատէսի արգասընա չէ.քիլտի։

Օրատա տուրատուղու թագտիրտէ, կէրչի բէ.յֆսիզ.քէնտիսինի կէօրէ.մէղ իսի իսէ տէ, քէնտիսի մէրգումուն հէր պիր հարէ.քէթինին, պիր այնա տէրունինատէն քեամիլէն կէօրէպիլիր պիր հալտէ պուլունմագտա իսի։

Պիր տէ Պլանշթոն տիրսէ.քլէրի իւզերինէ տաեանարագ պէլինի տօղրուլթտու, կէօզլէրինի աչտը, վէ գուլլավարի պաշընը սաղա սօլա օյնաթըպ չէվիրտի։

Մէրգումուն կէօզլէրինատէ պիր աճայիպ հալ պուլունմագտա իսի, զանն իտէրսին քի. հէրնէ գատար պագմագտա իսի իսէ տէ, կիճէ ույգուսունտա կէզէնլէր կիպի պիր հալտէ պուլունարագ, հիչ պիր շէյ կէօրէմէմէ.քտէ իսի։

Պու արատա սատթ տէօրտիւ վուրտու։

Մէղքիւր սատթըն սէսի, մէրգում տէլիգանլըքն նազարը տիգգաթընը ուեանտըրտը, մէրգում պաշընը, սատթըն սէսինին կէլտիկի թարաֆա չէվիրտի, տիգգաթը սուրէթատէ օճաղա, սատթա, վէ պատէհու այնատեա տօղրու պագտը։

Մէրգում կէօրմէ.քտէ օլտուղու շէյլէրին, հիչ պիրի, զաթէն կէօրմիշ պուլունտուղու շէյլէր օլմատըգընտան, հատատէն զիեատէ տիւշարը թէաճճիւպ օլտու։

Մէրգում կէօզլէրինի գաբատը, թէ.քարէն աչտը, վէ եինէ այնի շէյլէրի կէօրտիկիւնատէն, պօղնուգ պիր սէս իլէ, ֆագաթ անլաշըլըբ պիր սէօյլէ.յիշ իւզրէ։

—Նէ՞ գատար ատճայիպ պիր ըիւ.թիւն ունեցաւ և քանի՞ արժեց Ձուանց Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր այն «տակաւ առ տակաւ բեղմնաւորին ընդ մէջ երկուց ազգաց ծաղելիք օգուտներն» խօսքն . . . Ի՞նչ նշանակութիւն և ի՞նչ ազդեցութիւն ունեցաւ Տարբճայի Հայ նընջեցելոյ մը Հայ քահանայէ միջրտեալ և հաղորդեալ ըլլալովն հանդերձ Ձոյն քահանային յունական արարողութեամբ վերցնելու և թաղելու հրամանն. մինչդեռ անդին յ'Իսկիւտար և 'ի Զմիւռնի վերամկրտութիւնք և կրկնամուսնութիւնք իրենց նողկալի հերոսներովն յայտ յանդիման և 'ի մեծ նախատինս Քրիստոսի և նորա Ս. եկեղեցւոյն կ'կատարուին և բնաւ ուշադրութեան չ'առնուիր, նմանապէս ի՞նչ կ'նշանակէ Հայ ՆՆՁեցելոյն վրայ Ձոյն եկեղեցականին զգեստաւորեալ և եկեղեցական զարթիւք Ս. Աւետարան ընթեռնուլ և «Հոգւոց» պաշտօն կատարելն . . . Այլն Այլն, երբ պարզապէս եկեղեցական զգեստաւք զգեստաւորեալ Հայ եկեղեցականք՝ 'ի խնդրոյ և 'ի թախանձանաց Ձոյն սգակիր գերդաստանի, իբր պաշտօնեայ եկեղեցւոյն Քրիստոսի, Ձոյն եկեղեցականաց հետ մէկտեղ յուղարկաւորող չեն ընդունուիր . . . Հակասութիւն մ'է այս. վասն զի անկարելի է միևնոյն եկեղեցին քանի մը ամիս յառաջ ուղղափառ ճանչնալ և ընդունիլ. և վերջը իբր չարափառ նկատել. որով և նախատել միևնոյն եկեղեցին, անպատուելով բարձաստիճան Արքեպիսկոպոս մը. հարկաւ սա երկու պարագայից միոյն մէջ չարաչար յանցանք գ ըծեց յունական կղերն, սակայն թող բարեհաճի հրապարակաւ յայտնել թէ՝ կամ Հայոց եկեղեցին ուղղափառ է կա՛մ ոչ. Եթէ՝ Հայոց եկեղեցին ուղղափառ չ'ըլլայով՝ նոյն եկեղեցւոյ պաշտօնէից անպատեհ է ուղղափառ ՆՆՁեցելոյ մը յուզարկաւորութեան ներկայ լինիլ եկեղեցական զգեստաւք պատասխանեն մեզ, յայնժամ պէտք է առանց իսկ վայրկեան կորուստ նելու հրապարակաւ նզովել և բանադրել զմեծն Բարսեղ Կեսարացի, զԳրիգոր Նիւսացի, զսուրբն Ցովհան Ոսկեբերան, զԳրիգոր Աստուածաբան, և այլք երրորդ և չորրորդ դարու յունական ազգի սրբազան հայրերէն սկսեալ մինչև երկոտասաներրորդ դարու Միխայէլ ընդհանրական պատրիարքն Ձուանց։ Որոց դաւանութեան համաձայն դաւանած է և կ'դաւանի Հայկական Ս. եկեղեցին հաւատոյ վերաբերեալ էական և կարևորագոյն կէտերն(1)։ Իսկ եթէ՝ կարող չեն այդպէս պատասխանել և կ'հաւատան Հայոց եկեղեցւոյն սրբութեանը, ուղղափառութեանը, միութեանը և առաքելականութեանը, և Հայոց եկեղեցւոյն անարատութիւնն ճանչցող և յարգող շատ մը Ս. հայրեր կ'ուզեն յեկեղեցիս իրենց. ի՞նչ ընել պարտի ղնոյն Ս. եկեղեցին հայհոյող՝ վերամկրտութեան և կրկնամուսնութեանաւիթ. ներու մէջ. եկեղեցականներն Կոստանդիանոս Ս. ընդհանրական Ս. Պատրիարք Ձուանց չարաչար դատապարտած է կրկնամկրտութիւնն, դաւանելով Հայոց ուղղափառութիւնք և ապացուցանելով հակաքրիստոնէական լինիլն։ Անցան և «անդառնալի կերպիւ անցան այն «ժամանակներն՝ կ'գրէին «Անագ«լիդօս Ադիր» հանդիսի պատուե«լի խմբագիրք երբէմն. յորում կը «տիրէր ազնուութիւնն և արհամա«բելի մոլեռանդութիւնն, որք պատ«ճառ եղած էին այս երկու ԴԱՍԱ«կիՑ և ԿՐՕՆԱԿԻՑ Ազգաց մէջ «պաղութիւն և հակակրութիւն սեր«մանելու. նկատելով զմիմեանս ա«մենազգուելի հերետիկոս». և Հա«յաստանեայցս եկեղեցւոյ դաւա«նութիւնք աչքէ անցունելով կ'շա«րունակեն, «Հայաստանեայց եկե«ղեցւոյ այսպիսի յստակ և պեր«ճախօս հաւատոյ խոստովանութիւ«նք մեր աչաց առջև ունենալ վեր«ջը իրաւունք կրնա՞նք ունենալ «զՀայ եղբարս մեր նկատել իբր «Ի«ՐՆ-ԵՒ» կամ Աստուածալուրջ դա«ւանող, մի՛ եղիցի»։ Եւ շարունա«կելով կ'յաւելուն առանցմէ «տար«բեր այլ ի՞նչ բան կ'դաւանի ուղ«ղափառ եկեղեցին»։ Տես. Մասիս

(1) Արդէն այս մասին քիչ շատ խօսած և ապացուցած լինելով ազատաբոյր Մանզումէիդ 4686 թիւերովն, աւելորդ կըրկնաբանութիւն կ'համարիմք վերստին պատմութեան էջերն քրքրելով փաստաբանել զուղղափառութենէ Հայաստանեայցս Ս. Եկեղեցւոյ։

Ամանդ ամանդ, Մարգարիտ, Մարգարիտ, Մարգարիտ

ՀՅՈՒՍԻՍԻՍ

տարեգրություն

Հրատարակիչ Ս. Ս. Ալիշանի

1883 տարի 24

Ֆրանսերեն—անգլերեն

Հանդես գրական, գիտական, հասարակական, առևտրական և գյուղատնտեսական

Ամենայն ինչ՝ զոր ի դրան ոսկեաձոյլ ամենակալ Տեառն ի գանձս ի գանձս ի գանձս

ԳԻԳԱՐԵՏՆԵՐ ԻՆԴԻԵՆՆԵՐ
DE GRIMAULT ET Cie
Pharmaciens à Paris
Բոլոր դեղատներում եւ դեղագործներից մեծ ամանով՝ 1 ֆրանկ։
Գլխացաւ, ատամնացաւ, նեւրալգիա, գրիպ, ռեւմատիզմ, դաշտանի ցաւեր, դաշտանի անկանոնութիւն, գլխի ցաւեր, ուռուցք, գլխի դողդոջում, ուղեղի գրգռում, ուղեղի ծերութիւն, ուղեղի ուժասպառութիւն, ուղեղի ուռուցք, ուղեղի ուռուցքի նշաններ, ուղեղի ուռուցքի նշաններ։
Ֆրանսական դեղագրքի մեջ գտնուող դեղերի ամենակատարեալ ընտրութիւն։
Ֆրանսական դեղագրքի մեջ գտնուող դեղերի ամենակատարեալ ընտրութիւն։

ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ

Ֆ. ԳՐԻՄՈ ԵՎ ԸՆԿԵՐՆԵՐ

— Մեր ազգաբնակչութեան մեծ մասը գիտէ, թէ ինչպէս Ֆրանսայի Ազգային ժողովի նախագահ Ֆ. Գրիմոն ինչպիսի ոգեւորութեամբ ելոյթ ունեցաւ Ֆրանսայի Ազգային ժողովի նիստերի մէջ՝ Հայոց ցեղասպանութեան դէմ։ Ֆ. Գրիմոն ասաց, թէ Ֆրանսան ինչպէս կարող է ոչ ոքի թոյլ տալ, որ Հայերը ոչնչացուին